

Jaarverslag Partij voor de Dieren fractie Aa en Maas 2023

Een planeetbrede visie

Laat je idealen niet in het water vallen!

Inhoud

Inleiding	2
Over het waterschap	3
Onze mensen	4
Bijdragen	6
Communicatie	9

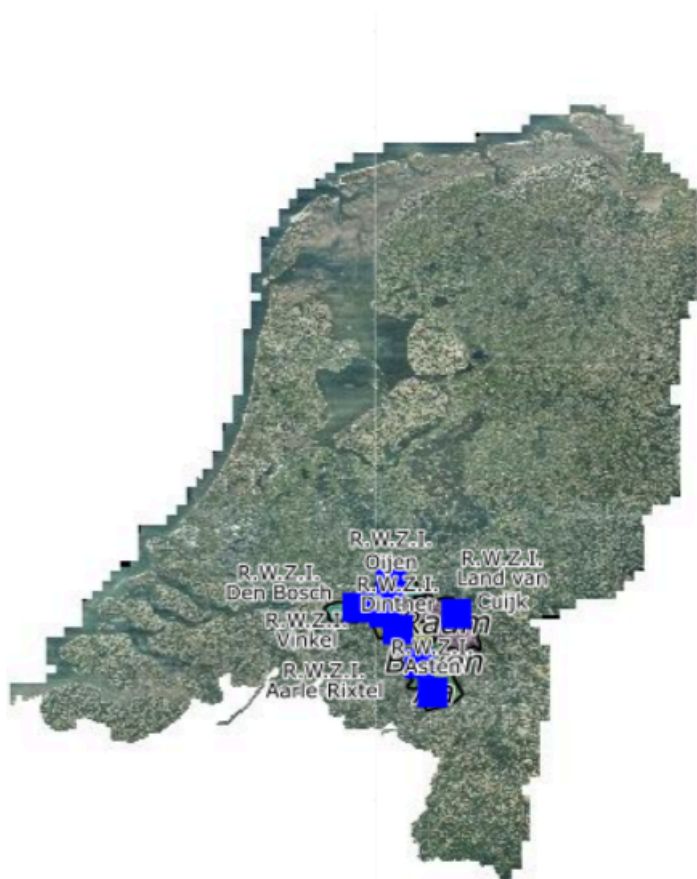
Inleiding

Na de verkiezingen in 2023 is de Partij voor de Dieren in het waterschap Aa en Maas gekomen met twee zetels van de dertig. Het jaarverslag beslaat de activiteiten en resultaten vanaf toen tot eind 2023. U treft hierin informatie over het waterschap, onze fractie, onze bijdragen en de communicatie. Dit verslag is een kort overzicht van de belangrijkste zaken waar de Partij voor de Dieren zich in Aa en Maas mee bezig heeft gehouden. Voor meer informatie over deze onderwerpen kunt u terecht op onze website <https://aaenmaas.partijvoordedieren.nl/> Uiteraard beantwoorden ook graag vragen via mail of persoonlijk.

Over het waterschap

Waterschap Aa en Maas bevindt zich in Oost Brabant. Aan de oost- en noordzijde wordt onze regio begrensd door rivier de Maas. De west- en zuidzijde volgt rivier de Aa tot en met Helmond.

Er zijn 26 verkiesbare zetels en 4 geborgde zetels: 2 voor ongebouwd (boeren) en 2 voor natuurterreinen (natuurbeheerders). De coalitie bestaat uit Water Natuurlijk, PvdA, VVD en de geborgden. Onze PvdD fractie zit in de oppositie samen met de BBB, het CDA, 50Plus en de Algemene Waterschapspartij (AWP). Wij zijn groter dan de AWP en 50+ en even groot als de PvdA en het CDA.

Onze mensen

Het algemeen bestuur van waterschap Aa en Maas heeft bijna elke maand een Algemene Bestuurs (AB) vergadering, met uitzondering van het zomerreces.

Een paar weken daarvoor vinden de commissievergaderingen plaats. Er zijn drie vaste commissies:

- Algemene en Financiële zaken: belastingzaken, communicatie, regelgeving, personele aangelegenheden, eigendommen, informatisering en automatisering, facilitaire zaken, omgevingswet, inkoop en controlling
- Emissiebeheer: water zuiveren, zoals rioolwaterzuivering en slibverwerking
- Watersysteembeheer: het hele watersysteem, zoals peilbeheer, waterkwaliteit, onderhoud van watergangen, sluizen en gemalen, klimaatadaptatie en vaarwegbeheer

Af en toe vindt er overleg tussen fractievoorzitters en de dijkgraaf plaats.

Soms worden er vanuit waterschap Aa en Maas interactieve thema-avonden georganiseerd waarin verdieping op geselecteerde onderwerpen wordt gezocht. De AB leden wonen deze bij.

Naast bovenstaande officiële vergaderingen overleggen we als fractie voorafgaand aan de AB- en commissievergaderingen. We hebben daarnaast via mail en telefoon frequent contact.

We vinden het belangrijk om te laten zien dat we betrokken zijn en doen graag kennis op. Daarom is in ieder geval één van de AB leden bij bijna iedere inloopbijeenkomst, excursie, regionale vergadering, congres, ledenvergadering, opening, kennisuitwisseling met andere waterschapsfracties, enzovoorts. Daarnaast doen we ook aan kennisontwikkeling door lezingen van derden bij te wonen zoals van het IVN en boeken/kranten/artikelen te lezen over onderwerpen die het waterschap raken.

Samenstelling fractie

- Rick van de Pol – fractievoorzitter, waterschapsbestuurder, commissie Algemene en Financiële zaken rvandepol@aaenmaas.nl
- Corine Vos waterschapsbestuurder, commissie Emissiebeheer cvos@aaenmaas.nl
- Toin Peijnenburg, commissie Watersysteembeheer tpijnenburg@aaenmaas.nl

Waterschap Aa en Maas is verdeeld in vier regio's. Drie keer per jaar vindt in deze districten een regiovergadering plaats; het zogenaamde streekpanel. Hierin wordt informatie gegeven door het waterschap over lopende projecten in dat district. Leden mogen vragen stellen over het district. Er mogen twee afgevaardigden per partij zitting nemen in het streekpanel. Wil iemand hier zitting hebben dan moet deze persoon binding hebben met het districts; liefst in het betreffende district wonen. We hebben ervoor gekozen om leden van de Partij voor de Dieren hiervoor af te vaardigen die uit de districten komen. Dit maakt mensen betrokken bij het waterschap over een groot gebied en we scouten potentiële politieke talenten. Minimaal één van onze waterschapsbestuurders sluit meestal als toehoorder aan.

Onze afgevaardigden:

- Regio Raam: Sophia Rammelt en Mirjam van Elst
- Regio Hertogwetering: Nicole de Schwartz en Yvonne Wellings
- Regio Boven Aa: Rick Neijssen en in 2023 was er hier nog een vacature voor de tweede persoon
- Regio Beneden Aa: Jaime Visser en vacature

We hadden in 2023 twee vacatures, voor een streekpanel-lid in regio beneden Aa en een streekpanel-lid in regio boven Aa.

Sophia

Mirjam

Nicole

Yvonne

Rick

Jaime

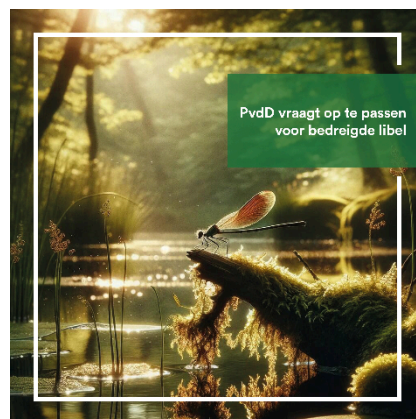
Bijdragen

De officiële taken van het waterschap:

- Waterveiligheid: dit staat bij iedere partij goed op het netvlies.
- Waterkwaliteit: voor het natuur- en milieu aspect zijn we blij dat fractie Water Natuurlijk de grootste partij is en de andere coalitiepartijen een groene agenda hebben. Daarmee wordt veel actie ondernomen op het gebied van waterkwaliteit. Wij benadrukken elke keer weer dat we alles op alles moeten zetten om de normen voor de Kader Richtlijn Water te halen in 2027.
- Voldoende water in droge periodes, en in natte tijden voldoende water afvoeren: dit staat vaak haaks op wat boerenbedrijven willen. Wij pleiten er steeds voor dat de functie het waterpeil moet volgen voor voldoende biodiversiteit e.d..

De onderwerpen waar we het woord over voerden in vergaderingen:

We hebben in 2023 keihard gepleit voor dieren, natuur en milieu. In algemene beschouwingen wijzen we steeds op het respecteren van de intrinsieke waarde en de levens van dieren, bijvoorbeeld dat we een herziening van het huidige beleid willen, dat muskussen beverratten doodmaakt tot aan de landgrenzen. We benadrukken dan ook dat we vinden dat het waterschap zich sterk moet maken voor systeemverandering naar duurzame landbouw en een circulair en klimaatneutraal waterschap. We moeten er de komende jaren voor waken om ambities af te willen zwakken. Het is onze dure plicht om de ecologische schade uit het verleden te herstellen. En onze steen bij te dragen om de uitstervingsgolf van bedreigde planten- en diersoorten terug te dringen.

Met name het opkomen voor dierenrechten en dierenwelzijn is iets waarin onze fractie het verschil maakt.

- Dierenwelzijn: in zijn reactie op het bestuursakkoord gaf onze fractievoorzitter aan dat hij te spreken is over de ambitie van het nieuwe DB is om dierenwelzijn te verbeteren en hier onderzoek naar te doen. Deze ambitie is echter nog niet heel concreet. Hij riep het nieuwe Dagelijks Bestuur op om dierenwelzijn expliciet op te nemen in de portefeuille-omschrijving van een van de nieuwe Dagelijks Bestuursleden. En om binnen een jaar met concrete voorstellen te komen. In ons 10 puntenplan hadden wij al een aantal punten genoemd waarmee deze ambitie kan worden geconcretiseerd. In reactie daarop is er een portefeuillehouder dierenwelzijn aangewezen en is aangegeven dat een nota dierenwelzijn geschreven zal worden.
- Muskusratten: We stelden ons fel op tegen verdrinkingsvallen en pleitten voor preventieve maatregelen tegen graverij, sowieso als er toch aan de dijk wordt gewerkt.
- Bevers: we stelden vragen over een Nationaal Beverprotocol: daar willen we bij betrokken worden. Toegezegd is dat het DB een 70 of 80% versie inbrengt in het Algemeen Bestuur. Daarnaast gaven we in het bestuursakkoord aan dat we ons zorgen maken over mogelijke ontheffingen om bevers te doden;

‘Exoten’: de beheersing van eventuele negatieve gevolgen van overmatig aanwezig zijn van bepaalde diersoorten. We pleitten ervoor om hiervoor een andere aanpak te bedenken dan voor planten.

Insectenteelt: we spraken ons duidelijk uit tegen het faciliteren van een insecten-industrie. We gaven aan hierbij het voorzorgsprincipe te hanteren en noemden alternatieven.

- Onderwaterjacht: we stelden ons faliekant tegen het faciliteren van hengelen;
- Vispassages: we signaleerden dat nog maar 9 van de 146 vispassages die gepland staan tot 2028 zijn gerealiseerd. We benadrukten het belang van investeren in vispasseerbaarheid van gemalen en stuwen;
- Overstromingen: wij gaven aan dat wij op voorhand graag aandacht zien voor het betrekken van dierenwelzijnsorganisaties en vrijwilligersorganisaties rondom het in veiligheid brengen van dieren bij de actualisatie van de overstromingsscenario's.

Verder stelden we vragen over de volgende onderwerpen:

- Natuurvriendelijke oevers: we signaleerden dat er nog 189 kilometer natuurvriendelijke oevers gepland staan tot en met 2027. Dit jaar is er maar 12 kilometer gerealiseerd. Er is dus een flinke versnelling nodig, zo gaven we aan;
- Bufferstroken: we stelden vragen over handhaven van bufferstroken en het dempen van sloten om aan de eis van de bufferstrook te ontkomen. Om een en ander wat duidelijker te maken heeft het DB toegezegd dat ze dit fatsoenlijk opschrijven, zodat het AB er iets van kan vinden;
- Bestrijdingsmiddelen: we vroegen het DB te lobbyen voor het terugdringen van sierteelten waarin veel bestrijdingsmiddelen worden gebruikt, zoals lelieteelt;
- Windturbines: we pleitten we voor windenergie ook al bleven we kritisch op mogelijke slagschaduw, geluidsoverlast voor mens en dier en coating van de wieken;
- Bij vasthouden van extra water mag een deel van dit water weer worden gebruikt. We vroegen welk deel van het water dat extra wordt vastgehouden hiervoor mag worden gebruikt of dat er pas beperkingen gelden wanneer de verdringingsreeks van toepassing is.
- Verwijdering van stoffen uit rioolwater zoals PFAS, microplastics en medicijnresten: we gaven aan dat hier versnelling op moet komen, want vissen kunnen niet aan deze stoffen ontsnappen. Ook bestrijdingsmiddelen die uitspoelen uit de landbouw en gifstoffen en industrie willen we uit het water halen.
- Terugwinnen van grondstoffen. Het vermarkten van teruggewonnen stoffen kan een extra bron van inkomsten worden. Hierbij staat wat ons betreft niet het verdienmodel vooraan, maar de maatschappelijke waarde van het terugwinnen van stoffen.
- Subsidie aan vervuilende bedrijven: we pleitten tegen de anti-afhaaksubsidies. Helaas stemde de meerderheid van de partijen vóór;

- Stikstofbelasting: bij gesprekken met de provincie over dit onderwerp dringen wij bij het DB aan om te sturen op fundamentele oplossingen en algehele reductie van stikstof in plaats van te zoeken naar geitenpaadjes in de vorm van extern salderen.
- Vuurwerk: we vroegen actie te ondernemen tegen vuurwerkafval omdat schadelijke deeltjes in water terecht kunnen komen. Helaas gaat het DB er niks mee doen;
- Sigaretten: we stelden voor om actie te voeren tegen sigarettenpeuken omdat ze water verontreinigen. Ze beloofden dat dit wordt opgepakt.
- Recreatie: we gaven aan voorstander te zijn van recreatie, binnen de ecologische draagkracht en zonder dierenleed.

In 2023 heeft de fractie keer de volgende schriftelijke vragen en moties ingediend:

- Moties
  - o Op 20 juni verzochten we om bij de samenwerking met de provincie Noord-Brabant voor het Brabants Programma Landelijk Gebied en het aanpakken van de stikstofcrisis de aandacht te leggen op de verschuiving naar natuurinclusieve, klimaatbestendige en/of andere duurzame vormen van kringlooplandbouw. Deze motie is aangenomen. BBB en CDA stemden tegen.
  - o Op 13 oktober is onze motie over de verdrinkingsval unaniem aangenomen. Daarin verzochten wij de GR muskusrattenbestrijding om onderzoek te doen of aan te sluiten bij bestaande onderzoeksprojecten, zoals bijvoorbeeld Life MICA voor het vervangen en uitfaseren van verdrinkingsvallen.
- Schriftelijke vragen
  - o Op 11 augustus stelden we vragen over geplande bomenkap bij Gewande/Empel: we wilden weten wat het kap beleid van Aa en Maas is, tot wanneer er bezwaar kon worden gemaakt en welke experts zijn geraadpleegd om de bomen te beoordelen.
  - o De besturen van zestien waterschapsfracties en drie provinciale statenfracties van de Partij voor de Dieren vroegen aandacht voor de kwaliteit van het oppervlaktewater in Nederland. Dit deden we door allen dezelfde 24 vragen te stellen op de dag van het kraanwater: 27 september. We vroegen naar toetsing en handhavingsbeleid vergunningen voor lozing op oppervlaktewater, afgegeven vergunningen, meststoffen en visie.

Wij zijn nuttig in het waterschap! Wij zijn nodig!

Communicatie

Sociale media: Het waterschap staat meestal ver van mensen. Burgers weten er weinig van. Daarom besteden we veel tijd en aandacht aan berichten op sociale media, in de hoop het waterschap en wat wij hierbij doen meer bekendheid te geven. We vragen of mensen onze berichten liken en delen om ons bereik te vergroten. Daartoe delen we de linkjes van elk bericht in de WhatsApp groep van de actieve leden van regio 's-Hertogenbosch. We maken berichten over wat we hebben bereikt, over de onderwerpen die we ter sprake brengen in de waterschapsvergaderingen. We maken berichten over excursies en lezingen die we hebben gevolgd, informatie avonden die we hebben bijgewoond, evenementen die plaatsvinden, we noemen berichten in de media als het onze visie ondersteunt, enzovoorts. We plaatsen er mooie foto's bij; soms een compilatie en soms met Partij voor de Dieren-logo.

- Op Facebook hebben we 361 volgers. We schreven in 2023 61 berichten sinds de beëdiging.
- Op Instagram hebben we 263 volgers. We schreven in 2023 60 berichten sinds de beëdiging.
- Op X hebben we 50 volgers. We schreven in 2023 36 berichten sinds de beëdiging.

Daarnaast houden we de website bij zodat moties, schriftelijke vragen, nieuws, onze idealen, onze contactgegevens, enzovoorts makkelijk gevonden kunnen worden.

Ook op onze privé websites en in ons privéleven schrijven en spreken we over het waterschap om bekendheid bij onze achterban te vergroten.

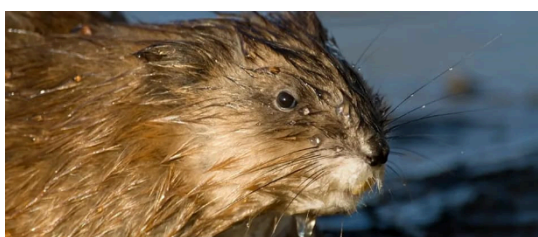
Links

<https://aaenmaas.partijvoordedieren.nl/>

<https://www.facebook.com/pvddaaenmaas>

<https://www.instagram.com/pvddaaenmaas/>

<https://twitter.com/pvddaaenmaas>

JE KUNT KIEZEN

